

การเพิ่มศักยภาพและสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยเกษตรอินทรีย์แปรรูปในกำกับ ของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 10

Potential Enhancement and Network Development of Processed Organic Agricultural Fertilizer Industry under the Direction of the Industrial Promotion Center Region 10

ฉัตรชัย แก้วดี^{1*}

Chatchai Kaewdee^{1*}

^{1*} หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

* ผู้ประสานงานเผยแพร่ (Corresponding Author), E-mail: chatchai_kae@nstru.ac.th

วันที่รับบทความ: 24 กุมภาพันธ์ 2568 ; วันที่ทบทวนบทความ: 5 เมษายน 2568 ; วันที่ตอบรับบทความ: 26 เมษายน 2568

วันที่เผยแพร่ออนไลน์: 30 เมษายน 2568

บทคัดย่อ: การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจและมีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลิตภาพหรือนวัตกรรมระหว่างกันในกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยเกษตรอินทรีย์แปรรูปในกำกับของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 10 ผลการศึกษาพบว่า มีผู้ประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 13 กิจการ ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมกิจกรรมจำนวน 12 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 92.31 โดยพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมที่ค่าเฉลี่ย 4.92 คิดเป็นร้อยละ 98.40 และพึงพอใจในการนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มเครือข่ายด้านข้อมูลและองค์ความรู้ของกลุ่ม ร้อยละ 98.40 ด้านความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์และประเมินเป็นรายได้ ร้อยละ 95.00 ด้านการนำผลสรุปการประชุมไปใช้ประโยชน์กับกลุ่ม ร้อยละ 100.00 และจำนวนสถานประกอบการที่นำผลจากกิจกรรมนี้ไปใช้ประโยชน์ในการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยเกษตรอินทรีย์แปรรูปมีจำนวน 1 เครือข่าย

คำสำคัญ: ปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป, ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 10

Abstract: This research aimed to enhance competitive capabilities and promote the exchange of knowledge and experience in business operations, while fostering activities that drive productivity and innovation within the network of processed organic fertilizer industry enterprises under the supervision of the Industrial Promotion Center Region 10. The study revealed that 13 businesses participated in the activities. The satisfaction assessment of the activities, conducted by 12 businesses, demonstrated a 92.31% satisfaction rate, with an average satisfaction level of 4.92, representing 98.40%. Participants also expressed 98.40% satisfaction with applying the acquired knowledge to their network's data and knowledge activities. Furthermore, 95.00% of participants found the knowledge gained to be applicable and beneficial for revenue generation; 100.00% utilized the meeting summaries for their

group's benefit; and one establishment successfully applied the outcomes of this activity to establish an organic fertilizer industry network.

Key words: Processed Organic Agricultural Fertilizer Industry, the Industrial Promotion Center
Region 10

1. บทนำ

ด้วยประเทศไทยมีศักยภาพการผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย กระทรวงอุตสาหกรรม จึงมีนโยบายขับเคลื่อนอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร พ.ศ. 2562-2570 ซึ่งเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายของกระทรวงอุตสาหกรรมไปสู่การปฏิบัติและช่วยยกระดับราคาผลิตผลไม่ให้เกิดค่า การเพิ่มมูลค่าของผลิตผลทางการเกษตรมาแปรรูปรองรับวัตถุดิบเพื่อผลิตเชิงอุตสาหกรรมจำนวนมากได้ [1] โดยกำหนดแนวทางการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอุตสาหกรรมเกษตรเชิงพื้นที่ในการผลิตสินค้าเกษตรประเภทไม่ใช่อาหาร ทำให้เกิดการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานในระบบเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ โดยการนำวัตถุดิบผลิตผลทางการเกษตรในพื้นที่มาแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล [2] รวมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าไทยที่มุ่งเน้นเอกลักษณ์ไทยเชิงสร้างสรรค์ให้เป็นที่รู้จักและนิยมของลูกค้า ควบคู่ไปกับการพัฒนาช่องทางการตลาดในระดับต่าง ๆ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญปัญหา และศักยภาพดังกล่าว โดยได้จัดทำกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมายขึ้น เพื่อพัฒนาเครือข่ายระหว่างผู้ประกอบการในห่วงโซ่คุณค่าทั้งกลุ่มเครือข่ายใหม่หรือกลุ่มเครือข่ายเดิมที่ต่อยอดการพัฒนาได้กับหน่วยงานสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ตั้งของศูนย์ภาคและจังหวัดใกล้เคียง [3] เพื่อสร้างเสริมความแข็งแกร่งและขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตรให้มีแผนที่นำทางของกลุ่ม ทราบทิศทางและแนวโน้มของกลุ่มอุตสาหกรรม และเกิดความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ได้

ต้นทุนการผลิตที่ต่ำลง อีกทั้งยังมีผลต่ออุตสาหกรรมในระยะสั้นให้เกิดการทำธุรกิจกันเองระหว่างเครือข่ายและระยะยาวให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในเครือข่าย ทำให้สามารถปิดจุดอ่อนและสร้างจุดแข็งของกลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบกิจการทางอุตสาหกรรมได้อย่างยั่งยืนและทำให้ผู้ประกอบการเข้าถึงได้อย่างเหมาะสม [4]

อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มผู้ประกอบการระดับท้องถิ่น วิสาหกิจชุมชน และกิจการ SMEs ในพื้นที่บริการของหน่วยงานอุตสาหกรรมภาครัฐต้องอาศัยการสร้างประสบการณ์ท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอันหนึ่งอันเดียวกันและเสนอความคิดเห็นอย่างอิสระเพื่อประโยชน์ร่วมกันของชุมชน [5] กระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องเริ่มจากการพัฒนาศักยภาพคนเป็นอันดับแรก จึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพภาคีทางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับกลุ่มเครือข่ายเกษตรแปรรูปให้เกิดความยั่งยืน ผลักดันให้วงการเกษตรก้าวไกลให้ทันยุคสมัยและสามารถเข้าสู่ประเทศที่มุ่งเน้นเกษตรอินทรีย์ เกษตรทางเลือก และเกษตรแนวใหม่ได้ [6]

งานวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผลในรอบของกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมาย (เกษตรแปรรูป) ของอุตสาหกรรมภาค 10 ที่เน้นการแปรรูปปศุอินทรีย์ โดยพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป การประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป (ปศุอินทรีย์เกษตรแปรรูป) เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์บนพื้นฐาน

ความคิดที่ว่า “ถ้าบุคคลหรือเกษตรกรท้องถิ่นได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะ และทัศนคติที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานแล้ว จะส่งผลให้การทำงาน ประสิทธิภาพ ผลผลิตภาพ และมีองค์ความรู้สู่การพัฒนานวัตกรรมของตนได้อย่างยั่งยืน ทำให้แน่ใจได้ว่าบุคลากรดังกล่าวจะมีความเห็นร่วมกันที่จะพัฒนาองค์กรและอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูปในกลุ่มเครือข่ายให้บรรลุเป้าหมาย เกิดเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตและชุมชนท้องถิ่น สร้างความมั่นคงในการทำเกษตรสำหรับเกษตรกร ตลอดจนอนุรักษ์ ฟื้นฟูวิถีชีวิตของชุมชนเกษตรกรรม และเรียนรู้ในการดัดแปลงการผลิตของตนให้เข้ากับวิถีธรรมชาติ [7]

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับกลุ่มเครือข่ายปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป

2.2 เพื่อส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจและมีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลผลิตภาพหรือนวัตกรรมระหว่างกันในกลุ่มเครือข่ายปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป

3. ขอบเขตการวิจัย

กิจกรรมเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ และการเพิ่มผลผลิตภาพหรือนวัตกรรมระหว่างกันในกลุ่มเครือข่ายปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติการที่บูรณาการและสร้างความรู้ 2 กิจกรรม รวม 48 ชั่วโมง โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

3.1 กิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ประกอบด้วย

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ผู้ประกอบการ จำนวน 13 กิจการ 2) นักวิชาการด้านอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป 1 ท่าน

3) นักวิชาการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน 1 ท่าน

4) นักธุรกิจ/นักการตลาดทางการแปรรูปปุ๋ยอินทรีย์ 1 ท่าน และ 5) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม 5 คน โดยคัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling random)

3.1.2 ปัจจัยที่ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลักและปัจจัยรองตามที่ระบุในแบบจำลอง AHP

3.1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม AHP

3.1.4 พื้นที่ศึกษา กลุ่มจังหวัดจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และกระบี่

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (AHP) เพื่อคำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ

3.2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ประกอบด้วย

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้ประกอบการ จำนวน 13 กิจการ รวม 13 คน นักวิชาการด้านอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป 1 ท่าน และ นักวิชาการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน 1 ท่าน โดยคัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling random)

3.2.2 ปัจจัยที่ศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลักและปัจจัยรองตามที่ระบุในแบบจำลอง AHP

3.2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การสนทนาและสนทนากลุ่ม

3.2.4 พื้นที่ศึกษา วิสาหกิจชุมชน กลุ่มไทยใหญ่ การเกษตร 105/1 หมู่ที่ 5 ต.กุแหวะ อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีฯ และ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผสมปุ๋ย ส.ก.ย.ตำบล

คลองน้อย อ.ชัยบุรี 12/3 หมู่ 6 ต.คลองน้อย อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (AHP)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการสัมมนาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ด้านธุรกิจที่ส่งผลให้เกิดผลิตภาพในกลุ่มเครือข่ายปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูปจำนวน 2 กิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1.1 จัดกิจกรรมเครือข่ายปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูปเพื่อสร้างความสัมพันธ์เป็นพันธมิตรธุรกิจให้กับผู้บริหาร เจ้าของกิจการ ด้านหลักการและตัดสินใจสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.2 จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน จัดทำแผนปฏิบัติงาน และทบทวนแผนการบริหารกลุ่มเครือข่ายให้สอดคล้องกับการพัฒนา กลุ่มเครือข่ายเกษตรแปรรูป

4.2 จัดทำแผนสัมมนาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูป และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูป โดยระบุวิธีการสัมมนาและฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรม เครื่องมือในการประเมินความรู้ และความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม รายชื่อของวิทยากรพร้อมคุณสมบัติของวิทยากร ระยะเวลาดำเนินงาน สถานที่สัมมนาและฝึกแบบปฏิบัติการ

4.3 จัดสัมมนาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดของกิจกรรม จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ชั่วโมงการสัมมนาและฝึกอบรม เชิงปฏิบัติการ และกลุ่มเป้าหมาย

ภายใต้กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรฐานของสถาบันการศึกษาและอุตสาหกรรม ภาค 10

4.4 จัดเตรียมความพร้อมและจัดหาทรัพยากรในการสัมมนาและฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

4.4.1 ประชาสัมพันธ์และรับสมัครกลุ่มเป้าหมายที่สนใจผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมและมีศักยภาพในการร่วมกิจกรรมเพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่มีคุณภาพและพร้อมสำหรับการคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรม โดยทำรายชื่อผู้มีคุณสมบัติและแจ้งให้ทราบอย่าเป็นทางการ

4.4.2 จัดทำหลักเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม และเสนอขอความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10

4.4.3 ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม ตามกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนดไว้ โดยในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10 เข้าร่วมการพิจารณาคัดเลือกร่วมกับที่ปรึกษา และให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10 ในการกำหนด วัน เวลา สถานที่ รูปแบบการจัด และค่าใช้จ่ายรับผิดชอบ

4.4.4 ประสานและชี้แจงความเข้าใจให้แก่วิสาหกิจที่เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งกลุ่มเครือข่ายใหม่หรือกลุ่มเครือข่ายเดิมที่สามารถต่อยอดการพัฒนาได้ โดยกำหนดรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินงาน จำนวนชั่วโมงให้คำปรึกษาแนะนำ ระยะเวลาการดำเนินงาน วงเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน และผลประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะได้รับ พร้อมมอบเอกสารรายละเอียดของแผนการดำเนินงานให้ผู้ร่วมกิจกรรมและกรอกรายละเอียดผู้รับบริการ โดยให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 10 เข้าร่วมประสานและชี้แจงความเข้าใจ

4.5 ประเมินสถานภาพรายวิสาหกิจที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม เพื่อให้ทราบสถานการณ์ของการประกอบกิจการ

จุดเด่น จุดด้อย และโอกาสในการพัฒนาของวิสาหกิจ พร้อม ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพของผู้นำ และผู้ประสานงานกลุ่มเครือข่าย

4.6 กำหนดแผนงานพัฒนาเครือข่ายร่วมกับ อุตสาหกรรม ภาคที่ 10 โดยคัดเลือกแผนงานกิจกรรม เดิมที่สมาชิกที่เคยมีส่วนร่วมนำเสนอไว้ ร่วมกับการ นำเสนอแผนพัฒนาของอุตสาหกรรม ภาคที่ 10 นำมา เรียงลำดับความสำคัญ ตามความจำเป็นเร่งด่วนและมีผล ต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจ ด้านการเพิ่มผลิตภาพและนวัตกรรม โดยเน้นกิจกรรม ตามลำดับดังนี้ 1) การยกระดับมาตรฐานการผลิต 2) การลดต้นทุน 3) การบริหารการตลาด 4) การพัฒนา บุคลากร 5) การพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือบรรจุ ภัณฑ์ 6) การพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้เกิด ประสิทธิภาพกับธุรกิจของกลุ่ม และ 7) การพัฒนาช่องทาง การตลาดโดย Social media

4.7 ดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมที่คัดเลือกใน ด้านการส่งเสริมการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเกษตร แปรรูปหรือปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูปและกิจกรรม ที่คัดเลือกมาดำเนินการทำให้แผนงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เช่น กิจกรรมการอบรมเฉพาะ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเสริมสร้างนวัตกรรม การศึกษา ดูงาน การหาช่องทางการตลาด การร่วมซื้อร่วมขาย การพัฒนาบุคลากร การเชื่อมโยงภายในกลุ่มและระหว่าง กลุ่ม เป็นต้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ในกลุ่มเครือข่าย

4.8 จัดประชุมคณะกรรมการบริหารกลุ่ม หรือ ประชุมสมาชิกกลุ่มเป็นประจำ และให้มีบันทึกรายงาน การประชุมด้วยทุกครั้ง เพื่อแสดงให้เห็นความร่วมมือ ร่วมใจความไว้วางใจกันในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน จำนวน 4 ครั้ง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจ รับพัสดุในงานจ้างที่ปรึกษาของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม

ภาคที่ 10 ในการกำหนด วัน เวลา สถานที่ รูปแบบ การจัด และค่าใช้จ่ายรับผิดชอบ

4.9 บันทึกข้อมูลพื้นฐานกลุ่มเครือข่ายให้เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมา โครงสร้างคณะกรรมการ ทะเบียนสมาชิก วิสัยทัศน์ เป้าหมาย แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงาน และกิจกรรมที่คัดเลือกมาดำเนินการ เพื่อพัฒนากลุ่มเครือข่าย และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในฐานข้อมูลผู้รับบริการกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

4.10 บันทึกข้อมูลการดำเนินกิจกรรมและภาพถ่าย กิจกรรมในการพัฒนากลุ่มตามเวลาที่ดำเนินกิจกรรม โดยส่งให้ผู้ว่าจ้างผ่าน Social media อย่างใดอย่างหนึ่ง แสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวและความต่อเนื่องในการ ดำเนินกิจกรรมการพัฒนากลุ่มเครือข่าย เพื่อให้ ผู้รับผิดชอบกิจกรรมรายงานผ่าน Line application

4.11 จัดเก็บข้อมูลกิจการทั้งกลุ่มเครือข่ายใหม่และ กลุ่มเครือข่ายเดิมที่ต่อยอดการพัฒนาต่อไป เพื่อเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายอดขาย มูลค่าส่งออก การลด ต้นทุน หรือนวัตกรรม ของวิสาหกิจที่เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นทุกกิจกรรม

4.12 จัดเก็บและประเมินผลเกี่ยวกับบทบาทของ ผู้ประสานงานเครือข่าย โดยให้สมาชิกกลุ่มทุกท่านเป็น ผู้ประเมิน และสรุปผลค่าเฉลี่ยของผู้ประสานงาน เครือข่ายแต่ละคน และร่วมประชุมเพื่อติดตามผลการ ดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็นสำหรับให้ คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ตามวัน และเวลาที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมกำหนด

4.13 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานพัฒนากลุ่ม อุตสาหกรรม พร้อมทั้งจัดทำสรุปผล ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนากลุ่ม และจัดประชุมเพื่อสรุปผลและ รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาเครือข่าย อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปหรือเกษตรอินทรีย์แปรรูป จำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง ครั้งละไม่น้อยกว่า 1 วัน โดย ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ในงานจ้างที่ปรึกษา ของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 10 ในการกำหนด วัน เวลา สถานที่ รูปแบบการ

จัด และค่าใช้จ่ายรับผิดชอบ โดยให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเข้าร่วมประชุมสรุปผลกิจกรรม

5. ผลการวิจัย

ผลการดำเนินการเพิ่มศักยภาพและสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยเกษตรอินทรีย์แปรรูปในกำกับของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 10 มีผลการวิจัยดังนี้

5.1 ผลการดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม จากการจัดกิจกรรมการคัดเลือกเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและประสานและชี้แจงความเข้าใจให้แก่วิสาหกิจที่เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมปุ๋ยเกษตรอินทรีย์แปรรูป คณะกรรมการมีการประเมินคุณสมบัติและแจ้งให้กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรม หลักเกณฑ์การเข้าร่วมกิจกรรม ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม วิธีการประเมินกิจกรรม และทำการสอบถามความสนใจในการร่วมกิจกรรม จากการดำเนินกิจกรรมในส่วนของการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมได้รับการพิจารณาร่วมกันของผู้ทรงคุณวุฒิตามกรอบที่กำหนดไว้ร่วมกับคณะกรรมการบริหารกิจกรรม รวมทั้งสิ้น 10 คน ผลการประเมินคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยข้อมูลการสำรวจพื้นที่จริง ประกอบกับการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม ปรากฏผลทำให้ผู้ประกอบการปุ๋ยอินทรีย์ จากจำนวนเบื้องต้น 22 กิจกรรม เข้าร่วมกิจกรรมคัดเลือก จำนวน 18 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 88.89 และได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 13 กิจกรรม จาก 18 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 88.89 และทั้ง 13 กิจกรรมยอมรับการประเมินคุณสมบัติเบื้องต้นเพื่อคัดเลือกเข้าสู่กิจกรรมทั้งหมด (ร้อยละ 100) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม (จากผู้สมัคร 22 กิจกรรม)	18	81.82
สมัครใจเข้าร่วมการประเมิน (จากผู้เข้าร่วม 18 กิจกรรม)	13	72.22
ผ่านเกณฑ์การประเมิน (จากผู้สมัครใจประเมิน 13 กิจกรรม)	13	100.00

5.2 ผลการประเมินศักยภาพและคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมาย การประเมินศักยภาพและคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายทำโดย 2 ลักษณะ ภายหลังการคัดเลือกจากคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการบริหารกิจกรรมได้ทำการเก็บข้อมูล ดังนี้

5.2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บข้อมูลจากการส่งเอกสารประกอบการพิจารณาตามแบบข้อมูลเบื้องต้น ผู้รับบริการ ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม แบบ A1 และ A2 พบว่า 1) กลุ่มผู้ประกอบการกิจการ SMEs / บริษัท / โรงงาน มีจำนวน 2 กิจกรรม ได้แก่ (1) โรงงานผลิตปุ๋ยไฮโดร และ (2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีชนโซติ เกษตรภัณฑ์ จำกัด และ 2) กลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน จำนวน 11 กิจกรรม ได้แก่ (1) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผสมปุ๋ย ส.ก.ย. ตำบลคลองน้อย (2) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพบ้านทุ่งหนองควาย (3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพ J&S (4) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสวนชั้นเกษตรยั่งยืน (5) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไทยใหญ่การเกษตร (6) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ บ้านทะเลปิง (7) วิสาหกิจชุมชนทุ่งหนองยางฟาร์ม (8) วิสาหกิจเกษตรอินทรีย์วิถีไทย อำเภอนาบอน (9) วิสาหกิจชุมชนเกษตร 4.0 ตรัง (10) วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยบ้านท่าเขียด และ (11) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดคองทุน

5.2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ เก็บข้อมูลจากการประเมินศักยภาพตามแบบการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

และการลงสำรวจพื้นที่สถานประกอบการจริง พบว่า ทั้ง 13 กิจการ มีโรงงาน ผู้ประกอบการ กรรมการดำเนินงาน แรงงาน วัตถุประสงค์ และการจำหน่าย ตามเกณฑ์การประเมิน โดยเรียงศักยภาพทางธุรกิจของสถานประกอบการได้ตามลำดับดังนี้ (1) โรงงานผลิตปุ๋ยไฮโดร (2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีชนโซติ เกษตรภัณฑ์ จำกัด (3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไทยใหญ่ การเกษตร (4) วิสาหกิจชุมชนเกษตร 4.0 ตรัง (5) วิสาหกิจชุมชนทุ่งหนองยางฟาร์ม (6) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพ J&S (7) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดกองทุน (8) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพบ้านทุ่งหนองควาย (9) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสวนชั้นเกษตรยั่งยืน (10) วิสาหกิจเกษตรอินทรีย์วิถีไทย อำเภอนาบอน (11) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์บ้านทะเลปิง (12) วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยบ้านท่าเขียด และ (13) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผสมปุ๋ย ส.ก.ย. ตำบลคลองน้อย โดยผลการประเมินผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 13 กิจการ ผ่านตามเกณฑ์พิจารณาคุณสมบัติเบื้องต้นและมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นกลุ่มเครือข่ายตามที่กำหนดไว้

สรุปผลการประสานงานและชี้แจงความเข้าใจ ทำให้มีกิจการและวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเป้าหมาย โดยเน้นกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์และจำหน่ายที่ดำเนินงานเป็นปัจจุบัน มีผลตอบแทนให้กับสมาชิกของกลุ่มเป็นการปันผลหรือผลประโยชน์เชิงธุรกิจที่ชัดเจน และกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าใจรายละเอียดของ กิจกรรม ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด และการสนับสนุนจากกิจกรรมเป็นอย่างดี และเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่องส่งผลให้เกิดองค์กรกลุ่มเครือข่ายเพื่อการพัฒนาผลิตภาพร่วมกัน ชื่อกลุ่ม “เกษตรอินทรีย์ภาคใต้” มีรูปแบบการดำเนินงานแบบกลุ่มและแผนการดำเนินงานกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม

ภาพที่ 1 กิจกรรมการประชุมเพื่อชี้แจงการเข้าร่วมกิจกรรม

ภาพที่ 2 ผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมาย 22 กิจการ ก่อนดำเนินการคัดเลือกเข้าร่วมกิจกรรม

5.3 ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป้าหมาย ภายใต้กิจกรรมการสร้างสรรค์เครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมาย (ปุ๋ยเกษตรอินทรีย์แปรรูป) พบว่า 13 กิจการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมใน 5 ประเด็น ดังนี้

5.3.1 ด้านเนื้อหาขอกิจกรรม พบว่า 1) กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีข้อเสนอแนะในเนื้อหาของกิจกรรมที่เน้นผู้ประกอบการเกี่ยวกับเกษตรแปรรูปในกลุ่มของปุ๋ยอินทรีย์เพียงอย่างเดียว ควรมีการเพิ่มเติมให้มีรูปแบบของปุ๋ยเคมีด้วย เนื่องจากหลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ผลิตกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตรค่อนข้างเข้มงวด มีการกำหนดพื้นที่การผลิตให้ปลอดจากเคมี และในปัจจุบันการผลิตปุ๋ยอินทรีย์แท้จริงของผู้ผลิตในประเทศไทยมีเพียง 5 ราย ส่วนใหญ่จะผลิตแบบผสมผสานระหว่างปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี

การกำหนดให้เนื้อหาจำกัดเฉพาะผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์จะทำให้สมาชิกหลายรายไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ 2) เนื้อหาของกิจกรรมมีระยะเวลาของการจัดกิจกรรมที่จำกัด โดยมุ่งเน้นให้ผู้ประกอบการที่มีความเข้มแข็งและศักยภาพอยู่แล้วเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อต่อยอดการเพิ่มผลิตภาพ ทำให้กิจการบางกิจการที่ต้องการพัฒนาควบคู่ไปกับกิจกรรมตามเนื้อหาของกิจกรรมไม่สามารถปฏิบัติได้เพราะขาดความพร้อมในหลายส่วน เช่น เครื่องจักรกลมีครบถ้วนแต่ไม่ได้ทำการผลิตมาระยะหนึ่ง จึงต้องการปรับปรุงซ่อมแซมเครื่องจักรกลก่อน หรือการขาดเงินทุนหมุนเวียนให้สามารถสร้างผลิตภาพเพิ่มขึ้นในกรอบระยะเวลาที่กิจกรรมกำหนดไว้ และ 3) กิจกรรมมีเนื้อหาที่มีเป้าหมายในเชิงธุรกิจ โดยกำหนดกรอบให้สามารถยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้เห็นผลเชิงประจักษ์ด้านมูลค่าของการประกอบธุรกิจโดยเน้นให้กลุ่มมีกิจกรรมร่วมกันเป็นภาคีเครือข่าย โดยกลุ่มเป้าหมายยังมีความแตกต่างของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อยู่มาก อาจไม่สามารถเกิดมูลค่าทางธุรกิจเพิ่มขึ้นในกรอบเดียวกันได้

5.3.2 ด้านกิจกรรม พบว่า 1) กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมตามกรอบที่กิจกรรมกำหนดไว้ควรมีการกำหนดงานและระยะเวลาที่ชัดเจน เนื่องจากผู้ประกอบการหลายรายประกอบธุรกิจอย่างต่อเนื่องต้องการทราบช่วงเวลาของการทำกิจกรรม เพื่อให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างแท้จริง 2) กิจกรรมตามกิจกรรมควรเป็นการส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เชิงการผลิตมากขึ้น เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนากิจการให้เติบโตขึ้น โดยอาจมีการส่งเสริมความรู้ด้านวิธีการผลิต การวิเคราะห์ธาตุอาหารในปุ๋ยอินทรีย์ การร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้การร่วมกิจกรรมมีเป้าหมายเชิงการพัฒนากิจการอย่างเป็นรูปธรรม และ 3) กิจกรรมของกิจกรรมควรมีมากกว่าที่กำหนดไว้เพื่อให้เกิดการต่อเนื่องของกลุ่มเครือข่าย โดยในกรอบเวลาที่กำหนดไว้ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรอบของการสร้าง

เครือข่าย เนื่องจากผู้ประกอบการไม่เคยมีการรู้จักกันมาก่อน ไม่เข้าใจบริบทของการประกอบธุรกิจ ซึ่งกันและกัน เช่น ผู้ประกอบการกลุ่มบริษัท หรือโรงงาน อาจไม่เข้าใจการประกอบกิจการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในเรื่องผลิตภาพ และการดำเนินกิจการ จึงควรเพิ่มช่วงเวลาของการพัฒนาความคิดและสร้างองค์ความรู้ร่วมกันให้มากกว่ากรอบเวลาที่กิจกรรมของกิจกรรมกำหนดไว้

ภาพที่ 3 การแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมเพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูปของกลุ่มเป้าหมาย

5.3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย พบว่า 1) กลุ่มเป้าหมายเสนอแนะให้กำหนดรูปแบบของสารส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายให้ชัดเจนว่าจะพัฒนาในด้านใดบ้าง และมีกิจกรรมใดบ้างที่จะส่งเสริมให้เกิดผลิตภาพกับสมาชิกของกลุ่ม โดยให้กรรมการบริหารกิจกรรมกำหนดกรอบในมุมกว้าง เพื่อกำหนดทิศทางของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรม 2) ควรมีการส่งเสริมทางด้านทุนให้กับสมาชิกกลุ่ม เช่น การจัดสรรทุนส่งเสริมจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อการพัฒนาปุ๋ยอินทรีย์ ทุนสำหรับการพัฒนาและสร้างโรงเรือน หรือการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องจักรกลที่เหมาะสม และ 3) ควรมีการบริหารกลุ่มเครือข่ายในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งภายหลังการจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายเกษตรแปรรูปแล้วเสร็จจากการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น กลุ่มสมาชิก สมาคม เป็นต้น

5.3.4 ด้านผลประโยชน์ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า 1) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมควรได้รับประโยชน์ทางธุรกิจ ในการต่อยอดกิจกรรมจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ภายหลังจากกิจกรรมนี้จบลง และ 2) ควรมีผลประโยชน์ จากหน่วยราชการด้านการส่งเสริมการลงทุนภายหลัง กิจกรรมประสบความสำเร็จอาจเป็นในรูปแบบของการ ทำกิจกรรมต่อเนื่องกับกลุ่มกิจการเดิมที่เข้าร่วมกิจกรรม

5.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วม กิจกรรม หลังการจัดกิจกรรมการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และประสานและชี้แจงความเข้าใจให้แก่วิสาหกิจ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรม ปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทำแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งหมดจำนวน 50 ชุด จากการแจกแบบสอบถามจำนวน 50 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการประเมินเป็นไปตามตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการประเมิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ			
1	ชาย	36	72.00
2	หญิง	14	28.00
2. อายุ			
1	ต่ำกว่า 20 ปี	15	30.00
2	20 - 40 ปี	17	34.00
3	41-60 ปี	13	26.00
4	60 ปีขึ้นไป	5	10.00
3. ระดับการศึกษา			
1	ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	0	0.00
2	มัธยมศึกษาตอนต้น	2	4.00
3	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช.	4	8.00
4	อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	5	10.00
5	ปริญญาตรี	34	68.00
6	ปริญญาโทหรือสูงกว่า	5	10.00
4. อาชีพ			
1	นักศึกษา	18	36.00
2	อาจารย์	2	4.00
3	ผู้ประกอบการ/สมาชิก SMEs	3	6.00
4	ผู้ประกอบการ/สมาชิก OTOP	0	0.00
5	ผู้ประกอบการ/สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	27	54.00
6	พนักงานหรือลูกจ้างบริษัท	0	0.00

ข้อ	รายการประเมิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7	อื่น ๆ โปรดระบุ	0	0.00

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็น ผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 72.00 อายุอยู่ที่ 20-40 ปี คิดเป็น ร้อยละ 24.00 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.00 อาชีพผู้ประกอบการ/สมาชิก วิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 54.00 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 44.00 และอาศัย อยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช คิดเป็นร้อยละ 82.00

ตารางที่ 3 ข้อมูลวัดความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)							เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**			
1. ด้านวิทยากรร่วมเสวนา										
1	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	40	6	4	0	0	0	4.72	มากที่สุด	
2	ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	45	4	1	0	0	0	4.88	มากที่สุด	
3	การเชื่อมโยงเนื้อหาในการเสวนา	46	3	1	0	0	0	4.90	มากที่สุด	
4	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการเสวนา	40	5	3	2	0	0	4.66	มากที่สุด	
5	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	41	5	2	2	0	0	4.82	มากที่สุด	
6	การตอบข้อซักถามในการเสวนา	43	5	2	0	0	0	4.94	มากที่สุด	
2. ด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร										
1	สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	47	3	0	0	0	0	4.96	มากที่สุด	
2	ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	48	2	0	0	0	0	4.90	มากที่สุด	
3	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	46	3	1	0	0	0	4.94	มากที่สุด	
4	อาหาร/อาหารว่างมีความเหมาะสม	47	3	0	0	0	0	4.84	มากที่สุด	

3. ด้านความรู้ความเข้าใจ									
1	ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการเสวนา (คำนวณกลับด้าน)	45	2	3	0	0	0	4.78	มากที่สุด
2	ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการเสวนา	42	5	3	0	0	0	4.88	มากที่สุด
4. ด้านการนำความรู้ไปใช้									
1	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้	40	3	4	0	0	0	4.78	มากที่สุด
2	ความรู้ที่ได้รับตรงกับความต้องการ	42	5	3	0	0	0	4.88	มากที่สุด
3	คาดว่าจะสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	46	2	2	0	0	0	4.90	มากที่สุด
5. ด้านการจัดการกิจกรรม/บริการ									
1	การประชาสัมพันธ์การจัดเสวนา	45	5	0	0	0	0	4.96	มากที่สุด
2	ความสะดวกและความสะดวกในการลงทะเบียน	48	2	0	0	0	0	4.96	มากที่สุด
3	การดำเนินงานเป็นระบบและมีขั้นตอน	48	2	0	0	0	0	4.98	มากที่สุด
4	การต้อนรับและการอำนวยความสะดวก	49	1	0	0	0	0	4.98	มากที่สุด
5	ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการประชุม	45	2	3	0	0	0	4.84	มากที่สุด
เฉลี่ยร้อยละ (คะแนน)		89.30	5.44	1.92	0.16	0	0	4.84	ดีมาก

จากการประเมินผลข้อมูลวัดความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดเฉลี่ยคิดเป็น

ร้อยละ 89.30 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.84 ระดับมากที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 96.80

5.5 ผลการประเมินการดำเนินกิจกรรมที่การสัมมนาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมาย (เกษตรแปรรูป) ปรากฏผลตามลำดับดังนี้

5.5.1 การเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูป มีผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 13 ราย และเข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 เพื่อสัมมนาพัฒนาขีดความสามารถจำนวน 12 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 92.31 โดย 1 กิจการ ต้องเข้าอบรมและสัมมนาการประกอบธุรกิจการทำปุยอินทรีย์ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้

5.5.2 การสร้างความเข้าใจหลักการและตัดสินใจสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสัมมนากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ มีการจัดการสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจหลักการและการตัดสินใจ ใน 3 หัวข้อย่อย ได้แก่ 1) หลักการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และ Start up 2) การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อความยั่งยืน และ 3) การเพิ่มผลิตภาพภายใต้คุณภาพของสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ผลจากการให้ความรู้หลักการและการตัดสินใจสู่การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนา มีความความคิดเห็น ความเข้าใจในหลักการและการตัดสินใจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูป เพิ่มขึ้นในหัวข้อความรู้ต่าง ๆ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความเข้าใจในหลักการและการตัดสินใจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพ

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)						เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**		
1	หลักการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	11	1	0	0	0	0	4.92	มากที่สุด
2	การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อความยั่งยืน	10	1	1	0	0	0	4.75	มากที่สุด
3	การเพิ่มผลิตภาพภายใต้คุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป	10	1	1	0	0	0	4.75	มากที่สุด
	เฉลี่ย	86.11	8.33	5.56	0	0	0	4.81	มากที่สุด

จากการประเมินความเข้าใจในหลักการและการตัดสินใจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูปพบว่า โดยเฉลี่ยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้าใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ 86.11 โดย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.81 ระดับมากที่สุด

ภาพที่ 4 การจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจหลักการและตัดสินใจ สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 5 การจัดกิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถเรื่อง การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูป

5.5.3 การเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือของผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ผลจากการจัดกิจกรรมเพื่อการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือของผู้ประกอบการกลุ่มเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนา มีความความคิดเห็นความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการประกอบธุรกิจ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้นในหัวข้อความรู้ต่าง ๆ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการประกอบธุรกิจ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพ

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)						เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**		
1	วิธีการสร้างเครื่องมือและคุณภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันทางธุรกิจอุตสาหกรรมปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูป	10	1	1	0	0	0	4.75	มากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)						เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**		
2	การสร้างพันธมิตรธุรกิจและเครือข่ายธุรกิจอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูปในพื้นที่	9	2	1	0	0	0	4.67	มากที่สุด
3	หลักการและตัดสินใจการเข้ากลุ่มเครือข่ายและสร้างพันธมิตรธุรกิจอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ	10	1	1	0	0	0	4.75	มากที่สุด
เฉลี่ย		80.56	11.11	8.33	0	0	0	4.72	มากที่สุด

จากการประเมินความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการประกอบธุรกิจ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 เพื่อพัฒนา ขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป พบว่า โดยเฉลี่ยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ที่ได้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับมากที่สุด ร้อยละ 80.56 คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.72 ระดับ มากที่สุด

จากการจัดกิจกรรมที่การสัมมนาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป มีการจัดกิจกรรมเพื่อการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือของผู้ประกอบการจำนวน 12 กิจกรรม เป็นการเบื้องต้นโดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และการละลายพฤติกรรมพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเกิดเป็นเครือข่ายสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดย

การจัดกิจกรรมได้ดำเนินการ และกิจกรรมร่วมสร้างเครือข่ายธุรกิจเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ทำให้ภายหลังการจัดกิจกรรม สามารถกำหนด คณะกรรมการบริหารกลุ่มเครือข่ายในชื่อกลุ่ม “เกษตรอินทรีย์ 61” และเปลี่ยนเป็น “เกษตรอินทรีย์ภาคใต้” ในภายหลังกิจกรรมที่ 3

ภาพที่ 6 การเสนอชื่อคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

5.5.4 ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ภายหลังการจัดกิจกรรมการสัมมนาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลผลิตให้กับกลุ่มพบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทำแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งหมดจำนวน 12 ชุด จากการแจกแบบสอบถามจำนวน 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการประเมินเป็นไปตามตารางที่ 6 และ 7

ตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการประเมิน	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
1. เพศ			
1	ชาย	10	83.33
2	หญิง	2	16.67
2. อายุ			
2	20 - 40 ปี	2	16.66
3	41-60 ปี	5	41.67

ข้อ	รายการประเมิน	จำนวน (กิจการ)	ร้อยละ
4	60 ปีขึ้นไป	5	41.67
3. ระดับการศึกษา			
5	ปริญญาตรี	10	73.33
6	ปริญญาโทหรือสูงกว่า	2	16.67
4. อาชีพ			
5	ผู้ประกอบการ/สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	12	100.00
5. รายได้			
2	ต่ำกว่า 10,000 บาท	5	41.66
3	10,001-15,000 บาท	3	15.00
4	15,001-20,000 บาท	2	16.67
5	20,000 บาทขึ้นไป	2	16.67
6. สถานที่ทำงาน/สถานที่ศึกษา			
1	นครศรีธรรมราช	8	66.67
2	สุราษฎร์ธานี	2	16.67
3	พัทลุง	1	8.33
4	ตรัง	1	8.33
รวม		12	100.00

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 83.33 อายุอยู่ที่ 40-60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.67 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 73.33 อาชีพผู้ประกอบการ/สมาชิกวิสาหกิจชุมชน คิดเป็นร้อยละ 100.00 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 41.66 และอาศัยอยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตารางที่ 7 ข้อมูลวัดความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)							เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**			
1. ด้านวิทยากรร่วมสัมมนา										
1	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	9	2	1	0	0	0	4.67	มากที่สุด	
2	ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	11	1	0	0	0	0	4.92	มากที่สุด	
3	การเชื่อมโยงเนื้อหาในการสัมมนา	7	3	2	0	0	0	4.42	มากที่สุด	

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)							เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**			
4	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการสัมมนา	8	3	2	0	0	0	4.83	มาก	ที่สุด
5	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	7	5	0	0	0	0	4.58	มาก	ที่สุด
6	การตอบข้อซักถามในการเสวนา	7	3	2	0	0	0	4.42	มาก	ที่สุด
2. ด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร										
1	สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	9	3	0	0	0	0	4.75	มาก	ที่สุด
2	ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	7	4	1	0	0	0	4.50	มาก	ที่สุด
3	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	8	2	2	0	0	0	4.50	มาก	ที่สุด
4	อาหาร/อาหารว่าง มีความเหมาะสม	8	2	2	0	0	0	4.50	มาก	ที่สุด
3. ด้านความรู้ความเข้าใจ										
1	ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการสัมมนา (คำนวณกลับด้าน)	7	3	2	0	0	0	4.42	มาก	ที่สุด
2	ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการสัมมนา	11	1	0	0	0	0	4.92	มาก	ที่สุด
4. ด้านการนำความรู้ไปใช้										
1	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	7	3	2	0	0	0	4.42	มาก	
2	ความรู้ที่ได้รับตรงกับความต้องการ	8	2	2	0	0	0	4.50	มาก	ที่สุด
3	คาดว่าจะสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	8	2	2	0	0	0	4.50	มาก	ที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)							เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**			
5. ด้านการจัดการกิจกรรม/บริการ										
1	การประชาสัมพันธ์ สัมพันธการจัด เสวนา	7	5	0	0	0	0	4.58	มากที่สุด	
2	ความสะดวก และความพร้อม ในการ ลงทะเบียน	7	5	0	0	0	0	4.58	มากที่สุด	
3	การดำเนินงาน เป็นระบบและมี ขั้นตอน	9	3	0	0	0	0	4.75	มากที่สุด	
4	การต้อนรับและ การอำนวยความสะดวก	8	4	0	0	0	0	4.67	มากที่สุด	
5	ความเหมาะสม ของเอกสาร ประกอบการ ประชุม	8	4	0	0	0	0	4.67	มากที่สุด	
เฉลี่ยร้อยละ (คะแนน)		67.08	25.00	8.33	0	0	0	4.60	มากที่สุด	

จากการประเมินผลข้อมูลวัดความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 67.00 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.60 ระดับมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 92.00

5.6 ผลการประเมินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเป้าหมาย (เกษตรแปรรูป) ปรากฏผลตามลำดับดังนี้

5.6.1 การเข้าร่วมกิจกรรม จากการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป มีผู้ประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 9 กิจการ จาก 12 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 75.00 โดย 1 กิจการ ต้องประชุมบริษัท คือ โรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์ไฮโด มี 2 กิจการติดการอบรมนอกพื้นที่ คือ วิสาหกิจชุมชนศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนนาบอน และ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพบ้านทุ่งหนองควาย, และ 1 กิจการ มีภารกิจส่วนตัวแต่มอบหมายให้กลุ่มดำเนินงาน โดยยอมรับมติของกลุ่ม คือ วิสาหกิจชุมชนทุ่งหนองยางฟาร์ม ซึ่งรายนามของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุม

5.6.2 แผนปฏิบัติงาน และแผนการบริหารกลุ่มเครือข่ายที่สอดคล้องกับการพัฒนากลุ่มเครือข่ายจาก การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป ได้กำหนดแผนการปฏิบัติงานเพื่อดำเนินงานตามกรอบของยุทธศาสตร์ในเบื้องต้นไว้ 5 แผนงาน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แผนปฏิบัติการของกลุ่ม “เกษตรอินทรีย์ภาคใต้”

แผน	กิจกรรม/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีการดำเนินงาน
การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์	การอบรม บ่มเพาะในการศึกษาดูงาน ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไทยใหญ่การเกษตรของคุณอภัย หลวงชัยสินธุ์หัวน้ำ กลุ่มเกษตรอินทรีย์ภาคใต้	- เพิ่มพูนความรู้ความสามารถของเกษตรกร - เสริมสร้างความชำนาญในกระบวนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ - ศึกษาดูงานกระบวนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพซึ่งมีการจำหน่ายเชิงอุตสาหกรรม ณ สถานที่จริง	- จัดฝึกอบรมปฏิบัติการ ณ สถานที่ประกอบการจริง / ดูงาน ณ ผู้ผลิตกลุ่มวิสาหกิจกลุ่มไทยใหญ่การเกษตรอ.ทุ่งใหญ่ เกษตรกรเป้าหมาย 14 ราย 1 ครั้ง 1 วัน

แผน	กิจกรรม/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีการดำเนินงาน
การลดต้นทุน	การสร้างเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ภาคใต้ใน การร่วมซื้อร่วมขาย	- ลดต้นทุนการผลิต - สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง - รู้จักนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มวิสาหกิจเครือข่าย - แบ่งปันองค์ความรู้ในกลุ่มเครือข่ายและต่อยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่	- จัดฝึกอบรม/ เสวนา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเป้าหมาย 14 ราย 1 ครั้ง 1 วัน - จัดตั้งกลุ่มlineเกษตรกรแปรรูป 60 วิสาหกิจชุมชนเป้าหมายที่เข้าร่วม - กิจกรรมการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมาย (เกษตรกรแปรรูป) เพื่อจำหน่ายวัตถุดิบท้องถิ่นในราคาถูก
การพัฒนาช่องทาง การตลาดโดย Social media	1. อบรมวิสาหกิจความรู้เกี่ยวกับSocial media ให้กับกลุ่มกิจกรรมเกษตรกรแปรรูป 60 2. การสร้างเว็บไซต์ในการโฆษณาขายผลผลิตของวิสาหกิจกลุ่มกิจกรรมเกษตรกรแปรรูป 60	- เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดของ Social media - เพิ่มช่องทางการตลาด - อัปเดตข้อมูลของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นปัจจุบัน - ลูกค้าสามารถเข้าถึงข้อมูลสินค้าของเราได้ทุกที่ - การชำระเงินมีความสะดวก สบาย และทันสมัยโดยผ่านระบบออนไลน์ - ลดต้นทุนในการจ้างพนักงานขาย	- จัดฝึกอบรม/ สัมมนา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเป้าหมาย 14 ราย 1 ครั้ง 1 วัน - สร้างเว็บไซต์ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแต่ละรายทั้ง 14 กลุ่ม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของวิสาหกิจชุมชน, ชนิดของปุ๋ย, ราคาปุ๋ย, และพื้นที่ที่ปลูกสำหรับลูกค้าและวิสาหกิจชุมชนแต่ละราย

ภาพที่ 7 การเข้าประชุมกลุ่มเพื่อร่วมวางแผนปฏิบัติงาน

ภาพที่ 8 การเข้าศึกษาดูกิจการของสมาชิกกลุ่ม

5.6.4 ความพึงพอใจของผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนที่มีต่อกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเป้าหมาย (เกษตรกรแปรรูป) โดยหลังการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมปุ๋ยอินทรีย์เกษตรกรแปรรูป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมมีดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ข้อมูลวัดความพึงพอใจผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)						เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**		
1. ด้านวิทยากรร่วมสัมมนา									
1	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	7	2	0	0	0	0	4.78	มากที่สุด

ข้อ	รายการ ประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)							เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**			
2	ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	7	2	0	0	0	0	4.78	มากที่สุด	
3	การเชื่อมโยงเนื้อหาในการสัมมนา	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
4	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการสัมมนา	9	0	0	0	0	0	5.00	มากที่สุด	
5	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	9	0	0	0	0	0	5.00	มากที่สุด	
6	การตอบข้อซักถามในการเสวนา	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
2. ด้านสถานที่ / ระยะเวลา / อาหาร										
1	สถานที่สะอาดและ มีความเหมาะสม	7	2	0	0	0	0	4.78	มากที่สุด	
2	ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
3	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	7	2	0	0	0	0	4.78	มากที่สุด	
4	อาหาร/อาหารว่าง มีความเหมาะสม	9	0	0	0	0	0	5.00	มากที่สุด	
3. ด้านความรู้ความเข้าใจ										
1	ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อน การสัมมนา (คำนวณกลับด้าน)	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
2	ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลังการสัมมนา	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
4. ด้านการนำความรู้ไปใช้										
1	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
2	ความรู้ที่ได้รับตรงกับความต้องการ	7	2	0	0	0	0	4.78	มากที่สุด	
3	คาดว่าจะสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	7	2	0	0	0	0	4.78	มากที่สุด	

ข้อ	รายการประเมิน	ความพึงพอใจ (คน)							เฉลี่ย	ระดับ
		5	4	3	2	1	N**			
5. ด้านการจัดการกิจกรรม/บริการ										
1	การประชาสัมพันธ์พันธกิจการจัดเสวนา	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
2	ความสะดวกและความพร้อมในการลงทะเบียน	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
3	การดำเนินงานเป็นระบบและมีขั้นตอน	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
4	การต้อนรับและการอำนวยความสะดวก	7	2	0	0	0	0	4.78	มากที่สุด	
5	ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการประชุม	8	1	0	0	0	0	4.89	มากที่สุด	
เฉลี่ยร้อยละ (คะแนน)		86.67	13.33	0	0	0	0	4.87	มากที่สุด	

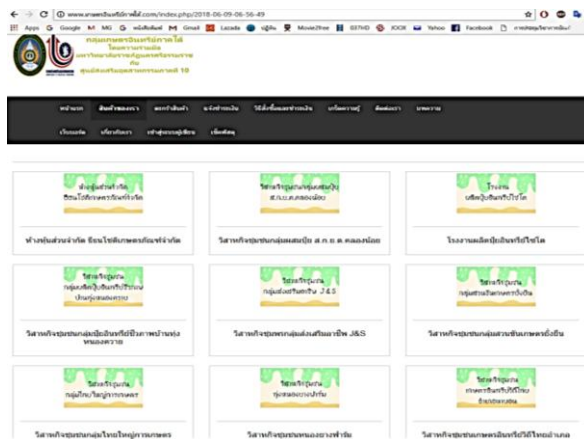
จากการประเมินผลข้อมูลวัดความพึงพอใจ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุดเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.67 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.87 ระดับมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 97.40

5.6.5 ผลการอบรมวิสาหกิจความรู้เกี่ยวกับ Social media ให้กับกลุ่ม “เกษตรกรอินทรีย์ภาคใต้” และการสร้างเว็บไซต์ในการโฆษณารายละเอียดของวิสาหกิจกลุ่ม “เกษตรกรอินทรีย์ภาคใต้” พบว่า การดำเนินการจัดอบรมและนำเสนอเกี่ยวกับการขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ โดยหัวหน้ากิจกรรมดำเนินการจัดทำ website: www.เกษตรกรอินทรีย์ภาคใต้.com และ Facebook: เกษตรอินทรีย์ภาคใต้ และ Line: เกษตรอินทรีย์ 61 และได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การซื้อขายและประสานงานกลุ่มผ่านระบบออนไลน์ทั้ง 3 ชนิดเพื่อแนะนำการใช้ประโยชน์จากการประสานงานและซื้อขายที่ทันสมัยสามารถเข้าถึงลูกค้าได้ในทุกมิติ และทำการส่งมอบ

ออนไลน์ทั้ง 3 ชนิด มีประโยชน์และสามารถสร้างข้อมูลออนไลน์เพื่อการสื่อสารองค์กรได้อย่างครบทุกมิติ ดังภาพที่ 9-12

ภาพที่ 9 เว็บไซต์ของกลุ่ม “เกษตรอินทรีย์ภาคใต้”

ภาพที่ 10 เว็บไซต์แสดงสมาชิกของกลุ่ม “เกษตรอินทรีย์ภาคใต้”

ภาพที่ 11 Facebook แสดงกิจกรรมของกลุ่ม “เกษตรอินทรีย์ภาคใต้”

ภาพที่ 12 line แสดงการประสานงานกันในกลุ่ม “เกษตรอินทรีย์ภาคใต้”

6. สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจและมีการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลิตภาพหรือนวัตกรรมระหว่างกันในกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมปุ๋ยเกษตรอินทรีย์แปรรูปในกำกับของศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10 และประเมินค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยเหล่านั้นโดยใช้กระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (AHP) ผลการวิจัยพบว่า

6.1 ผลการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับกลุ่มเครือข่ายปุ๋ยอินทรีย์เกษตรแปรรูป พบว่าการดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมาย (เกษตรแปรรูป ภายใต้กิจกรรมเพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประจำปี พ.ศ. 2561 เพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ และการเพิ่มผลิตภาพหรือนวัตกรรมระหว่างกันในกลุ่มเครือข่ายเกษตรแปรรูป ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 ส่วน สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

6.1.1 ผลการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มผลิตภาพให้กับกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป โดยการจัดสัมมนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ของการเป็นพันธมิตรธุรกิจและปฐมนิเทศให้กับผู้บริหารวิสาหกิจชุมชนหรือเจ้าของกิจการกลุ่มเป้าหมายอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่ผ่านการคัดเลือก เพื่อให้มีความเข้าใจหลักการและตัดสินใจสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า เกิดความเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือของสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรม และพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับกลุ่มเครือข่าย จำนวน 21 กิจการ ร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรม นักวิชาการ และนักศึกษา รวมทั้งสิ้น 50 คน และประสบผลสำเร็จของกิจกรรมสัมมนาย่อยทั้ง 6 หัวข้อเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาและรายงานผลของ นิชาภา พนาจันทร์ [8] ซึ่งได้วิจัยการส่งเสริมการจัดการกลุ่มและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของสมาชิกกลุ่ม อำเภอบางบาล จังหวัดนนทบุรี และพบว่าเกษตรกรร้อยละ 89.5 มีการจัดการกลุ่มและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ มีการจัดการกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การจัดการกลุ่มด้านผู้นำและกรรมการ กฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติของกลุ่ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัตน์ พ่วงเพชร [9] ซึ่งพบว่าการนำการจัดการความรู้เข้ามาใช้ในการจัดบริการรวมกลุ่มเกษตรกรทำให้ เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เคมีดีขึ้นและเป็นปัจจัยในการแข่งขันการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมีอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.2 ผลการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครือข่ายและพัฒนานวัตกรรมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปได้มีประสิทธิภาพ โดยส่งผลการฝึกทำยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติงาน โครงสร้างบริหารและทบทวนแผนการบริหารกลุ่มเครือข่าย ส่งผลการพัฒนากลุ่มเครือข่าย ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ใน

การดำเนินธุรกิจและผลิตภาพหรือนวัตกรรมระหว่างกัน ในกลุ่มเครือข่ายได้เป็นอย่างดี โดยในครั้งนี้ 13 กิจการ และประสบผลสำเร็จของกิจกรรมอบรมฝึกปฏิบัติการทั้ง 4 กิจกรรม อาจจะเป็นเพราะการจัดการกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการสามารถสร้างการปฏิสัมพันธ์กันของผู้ร่วมอาชีพเดียวกันซึ่งไม่ได้มีเวลาหรือการสร้างประสบการณ์ร่วมกัน เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมจึงค้นหาแนวทางและความต้องการร่วมกันตามประเด็นปัญหาและประสบการณ์ที่ตนได้รับและต้องการนำเสนอให้เกิดนำมาสู่การวางแผนเป้าหมายและกลุ่มและการทำงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ กฤษ นฤสิงห์สำราญ และธานีรินทร์ ศิลป์จารุ [10] ซึ่งพบว่า การจัดการกิจกรรมเพื่อให้ความรู้โดยเฉพาะด้านนวัตกรรม ได้แก่ การส่งเสริมให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมในกลุ่มช่วยให้ค้นคว้าแนวคิดใหม่ และการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ส่งเสริมการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกษตรอัจฉริยะกับกลุ่มหรือหน่วยงานอื่น และการตรวจสอบคุณภาพเชิงลึกของงานทุกระดับช่วยประเมินผลขีดความสามารถของหน่วยงานได้

6.1.3 ผลการติดตามกิจกรรมร่วมกับศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาค 10 เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็นสำหรับให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง จำนวน 4 ครั้ง สามารถประเมินสถานภาพรายวิสาหกิจที่เป็นสมาชิกของกลุ่ม เพื่อให้ทราบสถานการณ์ประกอบการ จุดเด่น จุดด้อย และโอกาสในการพัฒนาของวิสาหกิจ พบว่า สามารถเห็นความร่วมมือร่วมใจความไว้วางใจกันในกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งของกลุ่มเพื่อเข้าสู่อุตสาหกรรมเป็นสมาคมในอนาคต อาจเกิดจากการทำกิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือกันดีขึ้นระหว่างภาครับและเอกชน การบริการที่เอกชนสามารถได้รับจากภาครัฐและการสะท้อนความต้องการที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของวิสาหกิจที่ร่วมกิจกรรมทำให้

สามารถสร้างจุดเด่นของตนเอง พร้อมปรับแก้จุดด้อย และมั่นใจประโยชน์ของการจดทะเบียนเข้าร่วมสมาคม สอดคล้องกับ เกษศรีน รอดศรี [11] ซึ่งพบว่า เกษตรกร ต้องการได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และ ประธาน/กรรมการกลุ่ม การส่งเสริมด้านการลดต้นทุน และการเชื่อมโยงตลาดอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานเป็นกลุ่มนั้นมีต่อ ความเข้มแข็งของกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

6.1.4 ผลการสรุปผลและรายงานผลการ ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมเกษตร แปรรูปสามารถนำเสนอภาพรวมผลลัพธ์การดำเนินงาน ตามตัวชี้วัด ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม พร้อมทั้งเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงเพื่อใช้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในปีถัดไป โดยมุ่งเน้นให้ กลุ่มเข้มแข็งและมีศักยภาพเชิงธุรกิจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น พบว่าสามารถกำหนดกรอบกิจกรรมกลุ่มต่อเนื่อง ภายหลังการจัดกิจกรรมและจดทะเบียนเป็นรูปแบบ สมาคม และจะจัดให้มีการตั้งศูนย์สมาคมและการ เตรียมการประชุมเพื่อจดทะเบียนเป็นสมาคมในรอบ ระยะเวลา 1-2 เดือน อาจเป็นเพราะความชัดเจนและ ลำดับขั้นของการจัดกิจกรรมทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ครั้งนี้ มีความเข้าใจและตระหนักรู้ในเรื่องการรวมกลุ่ม และทำกิจการตามกฎหมาย มีการรวมกลุ่มองค์กรที่เป็น ที่ยอมรับและสามารถดำเนินงานได้ตามที่ภาครัฐและ กฎหมายรองรับไว้เพื่อการร่วมมือกันพัฒนางานของ องค์กรให้ประสบความสำเร็จร่วมกันอย่างยั่งยืนได้ สอดคล้องกับ วิภาวดี เผือกบัวขาว และคณะ [12] ซึ่ง สร้างรูปแบบการสร้างเครือข่ายทาง สังคมและความ เข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แปรรูปสับปะรด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในรูปแบบ “SES Model” ประกอบด้วย เครือข่ายทางสังคม (S = Social networks) เศรษฐศาสตร์ (E = Economic) และความเข้มแข็ง (S = Strength) ซึ่งรูปแบบได้รับการ ประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้แสดงให้เห็นว่า

กิจกรรมที่นำมาพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนเครือข่าย อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปแปรรูปสับปะรด มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการ ทำงาน สมาชิกที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยมี เป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน โดยการเปิดโอกาสให้ สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน และการ ตัดสินใจในการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยในครั้งนี้

6.2 ผลการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนถ่ายทอด ความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจและมีการ ดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลิตภาพหรือนวัตกรรม ระหว่างกันในกลุ่มเครือข่ายปุยอินทรีย์เกษตรแปรรูป พบว่า บรรลุเป้าหมายผลผลิต/ผลลัพธ์ของกิจกรรมที่ตั้ง ไว้ทุกตัวชี้วัด โดยมีผู้ประกอบการเข้าร่วมกิจกรรม 13 กิจการ ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมของกิจกรรมจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 92.31 ซึ่งมีความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมของกิจกรรมที่ค่าเฉลี่ย 4.92 คิดเป็นร้อยละ 98.40 และผู้ประกอบการการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความพึงพอใจในการนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การ ปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มเครือข่าย ทางด้านข้อมูลและ องค์กรความรู้กลุ่ม ร้อยละ 98.40 ทางด้านความรู้ที่ได้รับ สามารถนำไปใช้ประโยชน์และประเมินเป็นรายได้ ร้อยละ 95.00 และทางด้านการนำผลสรุปการประชุม ไปใช้ประโยชน์กับกลุ่ม ร้อยละ 100.00 และจำนวน สถานประกอบการกิจการที่นำผลจากกิจกรรมนี้ไปใช้ ประโยชน์จำนวน 1 เครือข่าย รวม 13 กิจการ ผลสัมฤทธิ์ ในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้เกิดผลิตภาพจากกิจกรรมครั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการของการถ่ายทอดความรู้เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐคือ อุตสาหกรรม ภาค 10 และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ทำให้ การดำเนินการเข้าใจได้ง่าย และได้รับการส่งเสริมวิธีการ ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อมรพิมล พัทธ์ [13] ได้วิจัยการพัฒนาเกษตรกร

สู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และพบว่าการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการถอดบทเรียนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตนเองมี 6 องค์ประกอบ คือ FARMER ประกอบด้วย 1) กำหนดจุดมุ่งหมาย (F: focus and goal setting) 2) วิเคราะห์ตนเอง (A: Analysis and planning) 3) ศึกษาหาข้อมูลลงมือปฏิบัติและพัฒนาธุรกิจ(R: research, action and development) 4) สร้างเครือข่าย (M: make connection) 5) การประเมิน (E: evaluation) และ 6) ความรับผิดชอบ (R: Responsibility) และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีแนวทางเดียวกันกับการวิจัยครั้งนี้

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมเป้าหมาย (เกษตรแปรรูป) ภายใต้กิจกรรมเพิ่มศักยภาพและยกระดับเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป้าหมายศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 10 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปีงบประมาณ 2561 มีความสำเร็จด้วยดี แต่จากการจัดกิจกรรมมีอุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานจากการสร้างความร่วมมือจากผู้ประกอบการที่มีรูปแบบที่หลากหลายและร้อยละ 80 เป็นผู้ประกอบการประเภทวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีทุนทางธุรกิจจำกัดการประกอบกิจกรรมเป็นรูปแบบของการร่วมมือกันในชุมชนไม่เน้นการลงทุนเชิงพาณิชย์ ทำให้กิจกรรมการผลิตเชิงธุรกิจไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่อง และมีสายป่านไม่ยาวพอต่อการดำเนินธุรกิจ เมื่อเข้าร่วมกับกลุ่มธุรกิจประเภทโรงงานที่มีศักยภาพในการผลิตสูง ทำให้เกิดความแตกต่างมากการรวมกลุ่มจึงต้องอาศัยความเข้าใจที่ดีต่อกัน และการทำความเข้าใจอย่างระมัดระวัง ผลในการดำเนินกิจกรรมจึงมีกลุ่มสมาชิกหลายคนไม่สามารถเชื่อมต่อข้อตกลงของกลุ่มให้ชัดเจนกับสมาชิกย่อยได้ทั้งหมด เพราะไม่สามารถผลิตได้ตามกรอบงานที่กลุ่มใหญ่ต้องการ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจแบบกลุ่มเกษตรแบบยั่งยืนได้การแก้ปัญหาจึงต้องอาศัย

ระยะเวลาและการดำเนินกิจกรรมในระยะกลางอาจไม่สำเร็จในการทำกิจกรรมเพียง 6 เดือน ให้แล้วเสร็จและประสบความสำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ดำเนินกิจกรรมจึงอาจจะต้องทำกิจกรรมพัฒนากลุ่มลักษณะนี้แบบกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อให้เห็นสภาพปัญหาและสามารถกำหนดกรอบการดำเนินกิจกรรมได้อย่างครอบคลุมและสร้างผลสำเร็จของกิจกรรมได้มากยิ่งขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อขยายผลต่อไป

7.2.1 ควรมีการกำหนดกรอบของสมาชิกเข้าร่วมโครงการแบบกลุ่มจำกัดเพื่อให้กรอบแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มชัดเจนและกระชับ

7.2.2 ควรมีการจัดกรอบกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมโดยเน้นให้มีการจัดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินกิจกรรมกลุ่มได้อย่างต่อเนื่องภายหลังกิจกรรมปิดลง

7.2.3 ควรตั้งเครือข่ายหรือเชื่อมโยงกับเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จแล้วมาร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

8. กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ 10 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นอย่างสูง ที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานวิจัย คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการ และการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] Kaewda, T. 2022. “*Development of agro-industry processing under the One Province One Agro-Industry Community: OPOAI-C project, Ubon Ratchathani Province,*” Project report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Industrial Office. (in Thai)
- [2] Office of Strategy and Planning, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Industry. 2023. *The Ministry of Industry's 5-Year Action Plan (2023 - 2027) Revised Edition for Fiscal Year 2023*. Bangkok: Strategy Group, Office of Strategy and Planning, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Industry. (in Thai)
- [3] Office of Industrial Economics. 2023. *Annual Action Plan 2023 of the Office of Industrial Economics, Ministry of Industry*. Bangkok: Office of Industrial Economics. (in Thai)
- [4] Agricultural Research Development Agency. 2023. *Development and added value of agricultural products*. [Online]. Available: <https://www.arda.or.th/detail/6191>. Accessed 20 February 2023. (in Thai)
- [5] Industrial Promotion Center Region 10, Department of Industrial Promotion, Ministry of Industry. 2023. *Annual report 2023*. Surat Thani: Industrial Promotion Center Region 10. (in Thai)
- [6] Agricultural Research Development Agency. 2023. *What is organic farming and why organic farming?* [Online]. Available: <https://www.arda.or.th/detail/6186>. Accessed 20 February 2023. (in Thai)
- [7] Industrial Promotion Center Region 1, Department of Industrial Promotion, Ministry of Industry. 2023. *Organic farming revives the way of life of Thai farmers*. [Online]. Available: <https://www.dip.go.th/files/Cluster/2.pdf>. Accessed 20 February 2023. (in Thai)
- [8] Panachan, N. 2021. “*Extension of Group Management and Organic Fertilizer Production of Members in That Phanom District, Nakhon Phanom,*” M.As. thesis, Agricultural Extension and Rural Development., Sukhothai Thammathirat Open Univ., Bangkok, Thailand. (in Thai)
- [9] Wirat, P. 2016. “Factors critical to Knowledge Management for Enhancing Competitiveness of the Organic-Chemical Fertilizer Industry in the Central Region of Thailand,” *Private Higher Education Institutions Association of Thailand 28 under the Royal Patronage of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn*. 22(1): pp. 28-40. (in Thai)
- [10] Narusinghsamran, K. and Silpcharu, T. 2021. “Agro-Industry Management to Improve Productivity and Quality for Sustainable Growth by Smart Farming,” *Princess of Naradhiwas University Journal*. 13(1): pp. 319-335. (in Thai)

- [11] Rodsri, K. 2017. *“The Strength of Farmers Group in Large Agricultural Land Plot Extension System in Ban Nonkrasung Krabuanyai Sub-District, Phimai District, Nakhon Ratchasima Province,”* M.As. thesis, Agricultural Extension and Rural Development School of Agriculture and Cooperatives., Sukhothai Thammathirat Open Univ., Bangkok, Thailand. (in Thai)
- [12] Phueakbuakhao, W. and et al. 2024. *“Model for Social Network and Strength of Grassroots Economy of Community Enterprise on Pineapple Processing Group in Prachuap Khiri Khan Province,” Journal of Social Science and Cultural.* 8(2): pp. 151-163. (in Thai)
- [13] Phituk, A. 2020. *“The Development of Farmers to Be Smart Entrepreneur Farmers,”* Ed.D. thesis. Lifelong Education and Human Development Dept. Lifelong Education., Silpakorn Univ., Bangkok, Thailand. (in Thai)